

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B. ÖRÖKÖSEI.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Szomoru aratás.

Vizben uszó vetések között robog keresztül a gyorsvonat vagy öt vármegyén. Utasok, gazdák és kereskedők a térs mezőkön, melyeken keresztül viszi utjok csak azt az egy szomoru képet látják. Mindenütt feltűnik a sötét ábrázata annak az előretörékvő nyomoruságnak, ami rászakad az idén Magyarországra. Hol vagyunk már Péter és Páltól s mégis csak itt-ott dülöng egy-néhány sovány buzakereszt, — a termés nagyrésze még learatatlan s maga a termés is milyen. Jobb róla nem is beszélni.

Szomoru ez a kép nagyon, — a mire a panaszkodás megszokott kifejezései vajmi kevés vigasztalást adnak. Szomoru annyival is inkább, mert a várható, bár sovány termés betakarításával járó mostohaságok amugyis nehéz körülmények között szakadnak a nyakunkba.

Most bizonyosodik be leginkább, mekkora kockázat a mezőgazdálkodás. Attól a perctől kezdve, amikor a föld mélyébe rejti a gazda a vetőmagot, a eséplésig, sőt a termés eladásáig mindig bizonytalan, lesz-e fáradságos és kockázatos munkájáért valamelyes eredménye. A tűz, víz, a jég és a talaj kiszámíthatatlan szeszélyei, az időjárás változandósága, a férgek milliói, mind esküdt ellenségei a gazdának, s egyetlen egy tényező elég, hogy arasson, szüreteljen a gazda helyett. Ezzel

szemben még a kétkezű munkás izomereje is biztosabb vagyon és keresetforrás, mint a szántóföld, mert hiszen az izomerőt mértékletesen, gondzással épségben lehet tartani. A föld szeszélyes, — olyan szeszélyes, hogy hozzá képest a börze a legirreálisabb árhullámzásával is méltóbb képviselője lehet a higgadtságának és a nyugalomnak.

És mégis honnan van mindezek dacára, hogy a szántóföldbe vetett hitünk, bizalmunk meggingani nem tud? Hogy lehet az, hogy a sok kiszámíthatatlan szeszély, ingatagság dacára a magyar szántóföld ma is alapja minden gazdasági, politikai és társadalmi munkának? Hiszen a füstölő gyárak mérnökei megszerkesztett gépeire, — a kalmár matematikiai alapon nyugvó kétszer-kettő-jére mégis csak biztosabban lehetne felépíteni minden az ország boldogulását magában foglaló épületet. Miért bizunk a földben, miért várunk a földtől mindent?

Ezek a kérdések főleg olyan szomoru aratás idején, mint a mostani, önkénytelenül ajkunkra tolnak s úgy érezzük, hogy e kérdésekre nem csak illik, de kell is válaszolni. Nemesak azért, mintha a szántóföldben vetett hitet meggingani látnók az ilyen katasztrófák alkalmával, s így a szilárdításra szorulna, nemesak azért, mintha e kérdésekre adott válaszok apaszthatnák a lehangoltságot, — hanem azért, hogy a magyar földművelés mint különösen nemzeti munkának a jelentőségét megvilágítsuk.

Abból indulunk ki, hogy a magyar szántóföld s annak a művelői egymástól elválaszthatatlan egységes fogalom. Egymás kiegészítői, egymás nemzői. Ez a sokszor igazán szeszélyes föld nemzi azt az igazán becses emberanyagot, amelyik büszkeséggel mondhatja el magáról a híres szállóigét: Letat c est moi! — az ország, az állam én vagyok. Viszont az is igaz, — hiszen a nemzetek történelme bizonyítja, hogy az elemekkel való szivós harc csak edzettebbé teszi a föld népét. A gyár, a kalmárhivatás nagyon sok példa szerint degenerál, a föld hasznosításáért folyó küzdelem megerősít. Egy-egy szomoru aratás tehát nem teríthet le az eddigi gazdasági irányzatunkról, mert hiszen a gyöngye termés lehet gazdasági veszteség s az is, de óriási tanulságaival kiszámíthatatlan erkölcsi nyereséget hoz s a legtöbbször a szunnyadó nemzeti erők forrásává lehet.

Ez a szomoru aratás épen küszöbére esik az immár nagyon is közelgő vám és kereskedelempolitikai tárgyalásoknak, amelyek ennek az országnak a gazdasági sorsát döntik el ismét egy évtizedre. Ebből a magyar gazdának erőt, kitartást, bátortást kell meríteni ezekre a tárgyalásokra, nem szabad elfelednie, hogy csakis akkor tud megküzdeni a következő évtizedek el nem kerülhető gazdasági csapásaival, ha jó időben becsületes vám és kereskedelmi szerződés védelmezik a mezőgazdaságot. Jó évek váltakoznak a rossz évekkal, a jó években akkor

Tavaszi hangok.

Írta: Maxim Gorkij.

1902. év tavaszán a magasabb hivatalnokai köröknek és az intelligenciának nagy-számú tagja ünnepi lakomát rendezett Nishni-Novgorodban a Gorkij tiszteletére; az orosz újuság meggyőződése szerint az embereknek kellett volna közbelépniök, hogy ezer meg ezer ifjút megmentenek, de nem tettek semmit; elképzelhető tehát, milyen érzelmekkel fogadta el Gorkij ezt a meghívást. Mikor aztán a sok felkészöntő, — amelyet némán hallgatott meg — elhangzott, Gorkij az ő egyszerű parasztruhájában fölállott és engedelmét kért arra, hogy válaszképpen három elbeszélését olvashassa fel. Ez az elbeszélés egyike ennek a háromnak és a hatást könnyen el lehet képzelni.

Az ablakom előtt a kertben ott ugrádozik a sok veréb az akácfa kopasz ágain és élénken fecseg valamennyi; a szomszédház ereszen méltóságteljesen ül egy holló, hallgatja a szürke madársereg fecsegését és fontoskodva rázza meg bölc's fejét. Az enyhe levegő, megittasulva a nap fényétől, minden egyes hangot behoz a szobámba és en hálalom siető mormolását a patakoknak, amelyekben felengedett a hó, hallom az ágak halk zugását, megértem az ablakom párkányán

turbékoló galambok szavát és a lelkelem tele szívja magát a tavasz remek zenéjével.

— Csip-csirip, szólt egy vén veréb a társához, újra megértük hát a tavaszt. Úgy-e? Csir-csirip?

— Megám, megám, jegyezte meg a holló kecsesen nyúlva a nyakát.

Jól ismerem ezt a tisztességes madarat. A nyilatkozatai mindig rövidke és határozottak. Természetből fogva ostoba és félenk, mint a legtöbb holló. A madarak társadalmában kiváló szerepet foglal és minden telen jótékonyceiu ünnepélyt rendez elaggott, rok-kant galambok javára. A verebet is jól ismerem: bár külsőleg könnyelműnek látszik, sőt még szabadelvűnek is, ez a madár tulajdonképpen nagyon is sokat gondol a maga boldogulásával. Látszólag csupa tisztelet, amint ott ugrádozik a holló körül, de alapszabályában veve tudja, mire becsülje és ezért a lelkiismeretét egy cseppet sem zavarja, ha alkal-milag egyik-másik rossznyelvű vagy kényes izű történetkét mondhat el róla.

Az ablakpárkányon egy fiatal galamb „ficsur“ melegen és tele gyöngédséggel igyekszik meggyőzni az ő szelid párját:

— Meghalok, megöl a csalódás, ha nem viszonzod szerelmemet!

— Holló úr hallotta? A csizék már megérkeztek, újsagolta a veréb.

— Úgy ám!

— Megérkeztek és zangjontak, röpköd-

nek, csiripelnek, szörnyen nyugtalan népség! Nyomban utánuk megjöttek a cinkék is... Mint rendesen, he-he: Tegnap megszólítottam az egyiket: Nos kedvesem el tetszett jönni, mi? — Képzeld, gorombasággal felelt!... Ezek a madarak egy cseppet sem tudják, mi a rang, hivatal és méltóság! Hiszen én udvari veréb vagyok!...

Ekkor egész váratlanul egy fiatal holló szállt a kémény mögül a háztetőre és csak félig hallhatóan jelentette:

— Kötelesség szerint figyelmesen kihallgattam mindama élő lényeknek a beszédét, akik a légben, vízben, a földön és a föld ölében lakoznak és szüntelenül figyeltem mindezeknek a viselkedésére, tiszteletteljesen jelentem tehát, hogy az említett csizék hangosan csicseregnek minderről, sőt még azt is megengedik magoknak, hogy a természetnek állítólag nemsokára várható megújulását reméljék.

— Csip, csirip, kiállt a veréb és nyugtalanul kacsintott a denunciánsra.

A holló elismerőleg csóválta a fejét.
— Tavasz már volt, sőt egyszer nem is volt; de ami a természet megújulását illeti, úgy az... hm... természetesen kellemes... feltéve, hogy amaz erők jóváhagyásával történik, akiknek a körébe ez tartozik.

— Úgy ám, hagyta helybe a holló s jóakarólag nézte a szónokot.

— Mindahhoz, amit imént jelentettem, még hozzá kell tennem, szólt a fiatal holló tovább,

tudd a gazda tartalékot gyűjteni, ha rendelkezésére áll a vám és kereskedelmi szerződésben a kellő védelem, a melynek paizsai alatt gyarapodhatik, tartalékokat gyűjthet.

Züllött gyermekek és az alkohol.

Altalános az a nézet, hogy a gyermekkor az ártatlanság kora. Magában véve az, de mostoha körülmények könnyen a bűn termő talajává alakítják azt át.

Szívünk elszorul, ha a világvárosok pincéibe tekintünk és elborzadunk, ha az elvadult, gondozatlan gyermekek nagy tömegét látjuk. Itt találjuk azokat az ártatlanokat, kik a szennyben és nyomorban már anyjuk méhétől fogja a bűn levegőjét kénytelenek magukba szívni, mert szüleik szívéből az erkölcsi élet száműzve van, mert szüleik — erkölcsiség hiányában — velük embertelenül bának, koldulásra, sőt lopásra is kényszerítik őket.

A lelketlen szülők bűnössége miatt a különben jobb sorsra született gyermekek ezrei satnyulnak el, különösen nagyobb városainkban. Hány gyermek jár-kelel a népes utcákon, hogy a mellettük elmenő jószívű emberektől egy-két fillért kaphasson. S ha kérdezzük tőlük, hogy miért teszik, a válasz legtöbbször az, hogy árvák, vagy hogy atyjuk, anyjuk küldte, mert nincs ennivalójuk.

Bár magában véve már az is igen szomorú jelenség, hogy az apa nem képes a mindennapi kenyeret megszerezni, a legfájdalmasabb mégis az, hogy a szülők kenyér alatt többnyire pálinkát értenek.

A pálinka! Az ember nem is hinné, minő mérhetetlen pusztítást végez ez a méreg már a zsenge gyermekek közt is.

Aki ifjúkorában élvezi, az már akkor romlott, évek múltán pedig börtönben tölti életét.

A börtönök, fegyházak statisztikai kimutatásai világosan mutatják, mily és mennyi bűnökre képesek az alkoholos fiatalok. A fegyházak lakóinak majdnem mindegyike egy-egy bűn képviselője.

Igaz, hogy a visszaéléseket gyenge emberi erővel meg nem szüntethetjük, de igenis csökkentjük. Csökkenthetjük pedig leghathatósabbal azzal, ha a népet a pálinka s általában az alkohol fogyasztásától visszatartjuk, mert ha a bűntények alapját vizsgáljuk, legnagyobb részben arra az eredményre jutunk, hogy az ivás élvhajzászás következményei a bűntények.

Egy statisztikai kimutatás szerint száz fiatal bűnös között nyolcvan a pálinka vezetett a bűn ösvényére. De máskülönből is borzasztó az a rombolás, melyet az alkohol maga után von: sorvadás, örültség, epilepszia és számos testi és lelki betegség jár nyomában.

S mit teszünk az így szomorú sorsra jutott árvák érdekében? Mert hisz árvák ők, ha nemzöik élnek is. Majdnem semmit!

Nem csoda, ha ily viszonyok között az ifjúság szegénysorsú része mindinkább elvadul. Ahol az atya szigorú tekintete hiányzik, ahol az anya ápoló keze nem működhetik, ott résen kell állania a felebaráti szeretetnek, a humanizmusnak.

Az árvaházak, gyermekmenhelyek, javítóintézetek és sok más egyéb intézet, melyek a gyermekek testi és lelki nevelése érdekében tagadhatatlanul szép sikereket gazdag működést fejtenek ki, mégis csak fél munkát végeznek.

A művelt társadalomnak feladata volna, hogy műveltsége fölényével, ahol csak lehetséges, felvilágosításokkal, jóakaró tanácsokkal akadályozza meg legalább azt, hogy már a gyermekek is igyanak pálinkát és más alkoholt.

... Egy pacsirta ereszkedett le az égből és telepedett egy olyan pontra, ahonnan már elolvadt a hó és halkán szót:

— A hajnal pirkadozásának a mosolya szelíden eloltja az ég csillagait... Az ég elhalványul, megremeg és mint a hó nap hevetől — eltűnik az éj sötétjének sűrű fátyola. Mily édesen, mily könnyedén tör fel a sóhaj a reménnyel teli kebelből a fény s a szabadság felé...

— Miféle madár ez? kérdezte a „gimpli” s hunyordatott a szemével.

— Pacsirta, kegyelmesem! szól a holló szigorúan.

— És a veréb leereszkedően hozzá tette: — Költő kegyelmes uram!

A „gimpli” feloldalt nézett a poetára és rosszaló hangon szót:

— Tyü! Hm, egész szürke... a fickó. Nem a napról meg szabadságról motyogott?

— Igen, kegyelmesség, szól a holló; azzal foglalkozik, hogy indokolatlan reményeket kelt a — fiatal madarak szívében.

— Illetlen és... ostoba!

— Nagyon is igaz, kegyelmes uram! jegyezte meg a veréb. Nagyon ostoba! A szabadság bizonytalan és bátran mondhatjuk, hogy megfoghatatlan valami.

— De ha nem tévedek, ön is óhajtotta? — Úgy ám kiáltott a holló hirtelen.

A veréb zavarban volt.

— Fájdalom nem tagadhatom, én is óhaj-

tottam egy ízben, de enyhítő körülmények közt...

— Ah, hogyan?

— Egy lakoma után, kegyelmes uram!

A bor befolyása, vagy jobban mondva annak nyomása alatt... és nagyon is szűk határok közt szótam róla!

— Hogy érti azt, hogy szűk határok közt?

Halkan szóltam: éljen a szabadság! és nyomban hozzátettem hangosan: természetesen a törvény által megengedett határok közt.

A „gimpli” ránézett a hollóra.

— Úgy van szólt ez.

— Mint udvari veréb, nem engedhetem meg magamnak, hogy részletesebben foglalkozzam a szabadság kérdésével, miután nem foglaltatik amaz ügyekben, amelyek az én hatáskörömhöz tartoznak...

— Úgy ám! szól a holló újra, majd alig hallhatóan hozzátette: Ennek ugyan nagyon mindegy, hogy mit állít!

— És az utak mentén folydogáltak a kicsi patakok és halk csergedézzel daloltak a nagy folyóról, amelybe majd beleömlenek az utjok végén és csevegtek a távol s szebb jövőről.

„Szeles, siető hullámok zugva fogadnak majd bennünket, megölnék s úgy visznek el a tengerbe s onnan talán fel a mennybe visz a nap égő sugara, majd újra leszállunk a földre, harmatcseppekben üditjük fel az

Mit tekintünk meg Szigligeten?

A turisták számára egybeállította: Lunula.

Ott, a hol tért a természet
Maga nyitott a végett,
Hogy Szigliget és Badacsony,
Mint bájló tájszépséget
Egymást lássa, mint a napnak
Égő arany tűzében,
Mint a holdnak ábrándszülő
Kétes ezüst fényében;
Hol ma is egy kápolnának
Romemléki az onokának
Elméjét elbusitják
S hajdankorba szállítják:

Ott van a hely elkészítve
A halálos tusára,

A párviadalban Szentgyörgyi félre ütven
Derslynek kardját, keze fejét levágta.

Ilka . . . . .

Egy kápolnát építettett
A viadal nyomában.

A kápolna rég nincs meg már, csak tornya áll meg egyedül árván, melyet taláiban a nép „Pusztatorony” nevez. A monda szerint ez alá van eltemetve egy kéz és egy kard, mely a regében szereplő Derslyé lett volna.

A torony körül nagy területen rég leomlott épületek alapjai láthatók. Talán ez is a „vörös barátok” kolostora volt?!

De az idő haladtával,
Megemészté vas fogával,
Mely folyvást ront, dönt és árt,
A kápolnát és a várt.

Kisfaludi S. Szigliget.

A Pusztatoronytól széles, mely út vezet a várhoz. A nép „Táncos”-nak nevezi. Nevének eredete a törökök idejéből származik. A monda szerint Fonyódból és Somogy közeli vidékéről sok török ur jött át a Balatonon mulatni Szigliget várurához. Műlön a sok dinom-dánom után hazafelé indultak, mámoros kedvükben még az uton is táncoltak.

Az utól nem messze van az átok és az áldás halom. Ezekről így ír Jókai Mór „Magyarhon szépségeiben”: Régen történt, még a regényes nyilvesszők idejében, hogy egy heves, izzó vérű vadász megszeretett egy fiatal leánykát; azt nőül kérte, de a leány nem adta neki kezét, mert szívében egy ifjú paraszt legény birta; s szülői is inkább ahoz akarták adni. Farsangra volt kint a menyegző napja; a vőlegény násznépe ajfött

Szigligeten?

Élelítőtt: Lunola.

ermészet
ett,
Badacsony,
get
t a napnak

ándszerű
n;
olnának
ának

itják:

szítve

györgyi félre ütven
jét levágta.

ett

g már, csak tornya
melyet taláiban a
nevez. A monda
ve egy kéz és egy
replő Derstye lett

rületen rég leom-
matók. Talán ez is
a volt?!

ával,

lönt és árt,

adi S. Szigliget.

s, mely ut vezet
-nak nevezi. Ne-
jéből származik.
ól és Somogy kö-
r jött át a Bala-
zurához. Mifőn a
zafafele indultak,
uton is tángoltak.

az átok és az
y ír Jókai Mór
: Régen történt,
k idejében, hogy
ász megszerzett
dől kérte, de a
mert szíve egy
szülői is inkább
ra volt kintre a
y násznépe ájtott

itő körülmények

egyelmes uram!
n mondvá annak
on is szűk hata-

tük határok közt?
a szabadság! és
gosan: természé-
engedett határok

lóra.

nem engedhetem
etesebben foglal-
ével, miután nem
amelyek az én

ő újra, majd alig
k ugyan nagyon

dogáltak a kicsi
éssel daloltak a
beleömlenek az
távol s szebb

zugva fogadnak
s úgy visznek
fel a mennybe
újra leszállunk
üditjük fel az

Sümegről a menyasszonyért; szép szánut volt, csengős, lobogós paripák vágattak a fehér uton a lakodalmas néppel. Az elutasított vadász egy odvas fa mögül nézte őket. Mikor az a szán is közel jött hozzá, melyen a menyasszony ült, hirtelen egy nyilat tett tegzere s azzal keresztül lőtte a leányt. Ott halt meg völgyéne karjai közt, piros vere befesté a havat.

A násznép üldözöbe fogta a gyilkost s nem messze a helytől utolérve agyonverte. A meggyilkolt leányt azután eltemették az ut egyik felére, a másik felén pedig behányták kövekkel a gyilkos holttestét, melyből azután nagy halom támadt, mert később is minden arra menő hajított rá egy követ; ez a szokás még maig is fenmaradt ott. A bekövetkező tavasszal a meggyilkolt leány sírján vad-rózsák bokor kezdett nőni, a gyilkosét pedig ellepték a sötétkék iringó tövissek, miket ha megszárad s letépve maga előtt kerget a szél, a nép úgy nevez: hogy „ördögseker.“

És csodálatos! A rózsabokor maig is ott virít a zöld halom tetején, pedig senki sem ápolja; s a kőhányás most is tele van iringó tuskával, pedig egyre hajigálják rá a követ az arra menők.

A Puszta-toronytól a Balaton mentén van Rehely. Révhely, hajdan Rév-szent-Márton. Itt volt a halászhalók fő kikötő helye. Innét hordták föl a halat a várbeliek részére. Ha a Balaton partján tovább haladunk s megkerüljük a Szentháromság-halom végső nyulványát, szemünkbe tűnik közvetlen a Balaton parton álló kis csonkakup hegy, melyet Óvárnak nevez a nép. Tetején a sűrű cserjék között a felület egész terjedelmében némi fal maradványok láthatók. Azt beszéli a nép róla, hogy valamikor Somogy felől egy nagyon gazdag ur jött át a Balatonon és a hegy ormára egy kastélyt akart építeni. Meg is kezdete az építést, hanem ugyancsak bámult, mikor a fal már kezdett kiemelkedni a földből, amit nappal építettek, reggelre azt láthatatlan kezek mind lerombolták. Soká küzdött, sok pénzt elköltött, de a várat felépíteni nem tudta. Elkéseredve a sikertelenségen, bánkódva visszament hazájába. Amint a hajó távolodott a vízen, busan tekintgetett vissza az erdő-köszörzuta bércecs halmok felé s fájdalmasan kiáltott fel: Ó vár! Ó vár! Nem láthatlak többé már!

Ha elhagyjuk az Óvár környékét s nyugat fele haladunk a part mentén: jobbra elmaradnak a szőlővel beültetett lankás hegyoldonok sűrű gyümölcsösökkel, melyek közül barátságosan kandikálnak ki a fehérre meszelt házikók. A folyton változó alakulatu dombok panorámája, melynek keretét lent a Balaton

éjt, pelyhei leszünk a hónap, cseppjei a zuhogó esőnek. . .

Pompával teli tündöklők a nap — a tavasz szele csillogású napja — mosolyg az istenek mosolyával, feltáru szerelemben, fellángol az áhítattal teli teremtő erőben. . .

A kert egyik sarkában, egy vén hárs ágain egy sereg csiz ül meg és az egyik lelkesülten esattogja a viharmadár dalát, amelyet valamire hallott.

„A tenger szürke felülete fölött összegyűjtötte a szél a felhőket. A felhők s a tenger közt, mint a villám, büszkén szeli át a levegőt a viharmadár.

Megerinti a tenger ártját a szárnyával, majd mint a nyíl felcsap a felhőkig, hallatja kiáltását és a hullámok kiérzik az ujongást ebből a hatalmas kiáltásból. Benne van ebben a kiáltásban a viharra való szomjuzás!

A felhők kiérzik belőle a düh elfojtott erejét, a szevedélyek izzó tűzét, a diadalmas birodalmat. . . A sirályok félnek a vihartól, ott röpködnek a tenger fölött és készek arra, hogy a mélyébe rejtsek a vihartól való aggodalmakat. . . A buvárok főlshajtanak; a harci kedvet a buvár nem ismeri a mennydörgéstől ő csak megremeg. . . Csak a viharmadár száll büszkén és szabadon a tajtező ár fölött.

Üvölt a szél, ropog a mennydörgés. . .

És a viharnek merész hirdetője büszke röpüléssel főlsháll:

Dühöngj erősebben vad vihar!“

usogó nádas, fent az erdő lombja képezi; gyönyörködött bennünket. A nádas közt egy-két fürdőház. A helybeli birtokosoké. Fürdővendég Szigligeten nincs. Sem vasútja, sem kikötője, sem jó partja nincs. Elkerüli minden. S így mint fürdő jelentéktelen. Maga a hely, vidéke, bora, vize, levegője, természetes parkja megfelelő (de semmiféle utja nincs). Elzárva a forgalomtól, kényelmet nem talál a vendég és ennél fogva kerüli.

Szelid kanyarulattal az út éjszakkal fordul s mi a dombok nyugati oldalán vagyunk s előttünk terül a szigligeti öböl. Látóhatárunkat a Fekete-hegy és Sárkány-erdő határolja. Itt adjuk át a szót Eötvös Károlynak, ki „Utazás a Balaton körül“ című munkájában a „Világ legszebb vidéke“ elnevezés alatt ír róla.

„ . . . s megindultunk Szigliget felé. Mikor Meszes-Györök irányába értünk, ahol az út északra fordul: a nap már nyugodni készült. S a pirosító sugarak fényénél felnyit elöttem egy tájkép, amelyhez hasonlót még lángész nem alkotott. De nem is álmodott.

Alig vettem észre utunk északra hajlását. Egyszerre előre nézek s egész végtelenségében elöttem áll a csodálatos szépségek gyűjteménye.

A Lesence-völgynek és a szigligeti öbölnek a környéke leírhatatlan. Száz költőnek száz dala se tudja szépségeit elszámlálni. Ha csak festő és szobrász nem jön segítségére. És még az se elég. Lélek kell ide, mely érezni tud és rajongani s minden ízében magyar. Megálltam, mintha lábam gyökeret vert volna. Sohse álmodtam ilyen szépséget.

Kupok fénylő orommal, szőlőhegyek zölden ragyogva, erdők fekete foltjai, zöld mezők, arany vetések, száz falu, ezer hegyi hajlek, magas bércek, korhadt és mégis fenyves várromok, Szentgyörgynek és Badacsonynak komoly fensége s az a Balaton, mintha rám nevetne s az a nádas, mintha nekem sugnabugna s a látásnak messze határán égne, földnek, Bakonyoknak, Tihanyoknak, tengervíznek édes ölekezése, bizalmas összehajlása s mindez egymást kerülve, változtatva s a hátam mögött nyugvó nap arany sugarával ragyogón felékesítve: im ez a kép rohanta meg lelkeket. A jelennek minden élettünete, sok százados multnak minden árnya, természetnek ősköltésű, emberkéznek apró szép dolgai egymás mellett. Van-e még ily ragyogó foltja több a kerék világnak?

Nincs!

En tudom, hogy nincs. Mi ehhez a Rajna partjainak szépségtárháza? Mi ehhez Napoly környéke? Ha a nagy nemzetek közül valaki ilyen vidéket fölfedezett volna: millió meg millió kép volna arról forgalomban még Budapesten is.

Nekem talán nem is hiszi el a világ, talán rajongásnak, talán magyar vérmességek tulajdonítja véleményemet. Majd megmutatja a jövő.“

S tényleg meg is mutatta. Ugyan még sok a kívánni való, de már óriási a haladás.

Hogy a „Magyar Tempe-völgy“ mint ahogy Jókai Mór nevezi a szigligeti öböl és Tapolca vidékét, még körkép alakjában, mint Napoly körképe, nincs lefestve; apróbb tájképek vannak róla külföldön is.

Egy svédországi zeneművész és karmester B. I. ur, ki társulatával Svéd-, Norvég-, Német- és Dánországekban, Belgiumban, Angliában a legkényesebb ízlelő körök előtt hangversenyez, magyarországi utazásai közben Szigligetre is eljutott. A táj romantikus szépsége oly nagy hatással volt reá, hogy szemben a Badacsonynyal szólót vett és épített egy villát kilátással a környékre minden irányban. S mint amatőr festő itt készíti a remek képeket. A Badacsony a felkelő nappal. Szigliget bércecsuca romkoronájával. A Balaton holdvilágos éjjelen stb. variáció. Svéd-, Norvég- és Dánországekban hirdeti a vidék glóriáját.

E kis intermezzo után ismét adjuk át a szót Eötvös Károlynak.

„Elöttem Szigliget erdős csucsa. Kisdud csucsa. De egyik fölött ott áll a régi vár romja, tört falak, omló tornyok, záratlan folyosók tömkelege. Ugy áll ott a várrom, mint öreg király fején korhadt koronája. Aj-

tónak, ablaknak nyílásán átszór a nap fénye s az a fény a távolból mintha drágaköve volna a koronának.

Hej Szigliget omló vára, te sok kötelességet mulasztottál. A török téged nem bántott, a németet te nem bántottad. Nemzetünk nagy harcaiban nincs szereped. Pedig uradnak Zalában és Somogyban kétszáznyolc városa és faluja volt, de te azért békén éltél mindenkivel. A nemzet nagyjainak ott kell lenniök a nemzet minden küzdelmében. Csátát, börtönt, hóhérpallost nem szabad kerülniök. De nem szabad a békés idők áldozatát se. Mit nyertél nyugalmaddal, gyávasággal, bölcsességeddel Szigliget vára? Kétszázhuszonhat év előtt rad szállott az Istennek haragja s villámai szétszórták büszke tornyaidat. Urad is elmult nyomtalan. Fiága kihalt, leányágai elszéledtek, elszegényedtek, magad romvár: idegen kézre kerültél s az egykor hatalmas Lengyelthy nemzetségnek se hire, se hamva. A multban sem volt, míg élt; hogy lehetne most, amikor már rég porrá vált.

Emléküket a templom melletti kastély kapubejáratába épített cimerük őrizi, négy irott kőtáblával.

Szigliget azóta sokszor cserélt gazdát, kik semmi maradandó emléket nem hagytak maguk után. A vár mostani tulajdonosa boldog emlékü édes apjának néhai öreg Freistädlernek nagyszerű terveit voltak Szigligettel. Melyeket azonban megvalósítani nem tudott. Megakadályozta ebben halála.

Új korszak virradt a jelenben Szigligetre. A báró Putheáni-féle dominiumot a közel multban megvette gróf Esterházy Pál, nyugalmazott külügyi osztályfőnök, ki Szigligetnek ezen részét valóságos Edenkertré varázsolja át. Erről teljes képet festeni nem lehet, mert a munkálatok még folyamatban vannak.

Ezekben akartam röviden ismertetni a fontosabb pontokat vonatkozásaikkal egyetemben. Ezeket ajánlhatom megtekintésre. Akik látták már Szigligetet a távolból, bármely oldaláról nézték is, mindenütt szép, viszont ha Szigligetnek bármely csucsaról tekintünk szét a környékre, mindenütt bájlo kép tárul elénk.

Gulliver

A prima
kaucuk
cipősarok
a
kaucuk sarkok
királya

Egy pár kiváló, mert kaucukból készült

KERTÉSZET.

Rovatvezető: **Birkás Gáspár**, áll. főkertész.

A világosság felé.

Kedves Jóska Bácsi!

Maga jól tudja, hogy mennyire szeretem a virágokat, de nincsen szerencsém szobavirágaimmal. Mind olyan ferde irányban nőnek és mikor Tóni bácsinak erről panaszkodtam, nevetve azt tanácsolta, hogy fordítsak egyet a cserepeken és minden rendben lesz. És tudja mi történt? Szép Azaleám elhullatták leveleiket, elrugták bimbóikat, én meg — no én sirtam.

Azt mondják, maga mindenhez ért, kedves Jóska bácsi, kérem mondja meg hát, mi a bajuk virágaimnak s mit tegyek már most megmentésükre?

Kedves Nagysád!

Az csak merő ráfogás, hogy én mindenhez értenék, mert, hogy többet ne említsek, nem tudok bankót csinálni és nem — szép asszony kérését megtagadni.

„Napvirág is nap felé néz hervadásig”. Ha ez meg van engedve a napvirágnak, miért panaszolja fel azt szobavirágainak, hogy az örök fényforrás felé törekednek?! De hiszen nem is azt panaszolja, hanem azt, hogy abbéli törekvéseikben ferdén nőhessenek, mert hát mind az abba felül beözönlő fény felé tör, miközben kivált a fanemű száru, gyorsan növvő virágai, egyoldaluan fejlődnek.

Tóni nem is mondott alapjában véve rossz tanácsot, csak hogy Nagysád ott vette alkalmazásba, ahol nem kellett volna. Fuchsiákat, Geraniumokat, Heliotropot, Coleust, sőt Draacénát is szabad a saját tengelyük körül kissé megforgatni, de nem ám penderíteni, mert azt megsínylik ők is. Ha minden harmadik-negyedik nap egy kicsit fordít a cserepeken, de jól megjegyyezze, nem ám hol tőled, hol hozzád, mint Jóska mondaná, hanem mindig csak egy irányban; szobavirágai nem fognak többé ferdén nőni.

Fanemű száru növényeinél ellenben, mint aminők a pörüljárt Azaleák, Kameliák stb., az ilyen fordítás nem ajánlható, mert ezek szilárdabb szövetű levelek és levélgyekek, ezeknél nem olyan engedelmesekek, mint a fűneműeknél s ennek következtében a sejtfal-növes és nedvkeringesben zavarok állanak be, melynek folyamán az a levél- és bimbó-hullatás, amit Nagysádkám felpanaszolt.

Bocsássa meg tehát Tóninak az ő tanácsát és azokat az akaratos virágokat ne regulázza, hanem cserélje fel gyakran újakkal.

Tisztelője: *Jóska bácsi.*

Hogyan lehet ugorkát karácsonyig el-tartani? Ha a frissen leszedett ugorkát tojás-fehérral bekenjük, megszáritjuk és azután száraz helyen tartjuk.

Horgony-Syrup. Sarsaparilla
Vértisztítószer. Üvegei: kor. 3.00 és 7.50

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál, köszvényénél stb.
Üvegei: kor. — 80, 1.40, 2.—.

Horgony-kénes-kenőcs
rendkívül idegesillapító száraz és nedves kiütéseknél stb.
Tégelyei: kor. 1.—.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerezhető.

Dr. Richter „Az arany országhoz” című győgy-szerírából, Prága I, Elisabethstrasse 5.

HIREK.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselőtestülete ma, július hó 26-án, délelőtt 11 órakor gyűlést tart az alábbi tárgyakban: 1. Fogház és faskamra átalakítása. 2. Kórházi bizottság jelentése utalványozásról. 3. Villanytelep bővítésében jelentés. 4. Katona beszállásdíj díjak kifizetése. 5. Püspöki bíróság eljárása a halastói delelőn. 6. Vadászati bérszerződés ügyében jelentés. 7. Frisch Jenő portál foglalási díja.

Esküvő. Hajdu Árpád szombathelyi máv. tisztviselő ma délután 5 órakor vezeti oltárhoz a tapolczai rom. kath. templomban Felisch Nellykét.

A tapolczai kórházhoz építendő kápolna költségeihez a következők voltak szívesek hozzájárulni: Szintén József 110 K, Vaszary Kolos (volt hercegprímás) 100 K, Rónay Pálné 50 K, Bakó Rolandné, Horváth Jenő, Németh Károly, Tibola János 2—2 K, N N 1 K 40 f., özv. Bacányi Gyuláné, Cser Lőrinc, Nelhübel Oszkárné, Nyirő Lajos, Palkovits Lajos, Pirity József, Salavecz Márton, Takács Géza, Tóth József 1—1 K, György János, Koncz Józsefné, Mangold Albert, N N, N Sándor 60—60 f., Boros Lajos 50 f., özv. Háromy Jánosné, Karba Lajosné, Kocsis Erzsébet, N Lajosné, Rozsos Józsefné 40—40 f., Fazekas Jánosné, Horváth Józsefné 30—30 f., Bánó Istvánné, id. Berkes Józsefné, Bicsérdi Ráfelné, Deák Lajos, Frey Mihály, Halápi Lajos, özv. Hosof Mihályné, Ihász Ferenc, Kaszás Antalné, Kreniczter János, Lengyel Istvánné, Molnár Józsefné, N N, N Vencel, Ruja Ferenc, Sári János, Sós Jánosné, özv. Sper Henrikné, Spiegel Bernát, Szabó Józsefné, Szántó Imréné, Tóth Antalné, Varga Gyuláné, Vidosa József, Zsofics Antalné 20—20 f., Hammer Károly, Kicsovits Józsefné, Körmeny Pál, Nyirádi Gábor, Rujsz József, Süle Péterné, Tóth Gyuláné 10—10 f., Frankl Károlyné 1 vánkös, Bám Ferencné, Halász N-né, Leitner Teréz, Szűcs Roza 1—1 vánkös toll, N N 10 drb tojás és 2 kiló zsír; mely kegyes adományokért hálás köszönetét fejezi ki a Tapolca és Videke Kórházgyesület elnöke.

Hangverseny. „Repülőverseny Badacsonyban az nem lesz, hanem a Tapolczai Iparosok dalárdája ma, 26-án Badacsonyban a Hableány-szállodában hangversenyt rendez”, ily bekezdésű felhívást bocsátott ki a nevezett dalárda elég élénk és érdekes felhívással a ma tartandó hangversenyére. Belépő-díj nincs, csupán a programért kell 50 fillért fizetni. Kívánjuk, hogy az ügyes reklámnak meg legyen a kellő hatása.

Kitüntetett utkaparó. Csizsár István kapolcsi lakos utkaparót szép kitüntetés érte egy gyermeknek saját elete veszélyeztetésével történt megmentéséért. Ő Császári és Királyi Felsége az életmentésért ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkereszt átadása folyó hó 21-én Kaposi községi tanácstermében nagy ünnepségkeretében történt. Karácsony Kálmán főszolgabíró nagyszámú ünneplő közönség várta a kitüntetett felettes hatósága kiküldöttjének és a községi előjáróságának az élén. Járasi főszolgabíró a tanító vezetésével felvonult virágkoszorúkkal és csokrokkal ellátott felérőruhás leánykák sorából az egyik növendék szépen kidolgozott beszédében üdvözölte, mely után Karácsony Kálmán főszolgabíró az ünnepélyt megnyitotta, szép szavakkal méltatta a kitüntetett érdemeit, akit magasszánnyalású, aktuális példák illusztrált beszédével követelendő példaként állított az ünneplő közönség elé, majd fel-tűzte az érdemkeresztet és átadta a szót Magyary Miklós esperes ünnepi szónok-nak, aki az ünnepély jelentőségét kifejtve

és hosszantartó beszédében szebbnél-szebb példákat felhozva, hivatali állásának megfelelően oly szívhez szólóan beszélt, hogy a hallgatóságot egészen magával ragadta, az ünnepélyt pedig úgy meghatotta, hogy midőn a szónoklat befejeztével a magas kitüntetésért köszönetét akarta kifejezni, szavai könnyekbe fultak. Ezután újból Magyary Miklós szólalt fel és lendületes szavakban fejezte ki köszönetét az egész községi névben Karácsony Kálmán főszolgabírónak szíves fáradozásáért. Ezután főszolgabíró az ünnepélyt bezárta, megköszönve megjelenését az ünneplőknek, akik szeretetük és ragaszkodásuk jeléül a főszolgabíró kocsját virágbokréttakkal és koszorúkkal ékesítették fel.

Ebzárlat. A szomszéd Lesenceistvádon több kutyát megmart egy veszett eb, sőt Tapolczán is fordult elő hasonló eset, amiért a hatóság elrendelte az ebzárlatot. Tanácsos lesz tehát az ebeket fogya tartani, mert a kóbor kutyákat a hatóság agyonlöveli.

A villamostelep bővítésének munkálatait most végzik; ez okozta, hogy a múlt heteken világításunkban gyakori fényváltás volt, a múlt héten pedig három napon át nappali áram egyáltalában nem volt.

Panasz érkezett hozzánk ismét, hogy a vasúti állomás felszálló oldalának kijárása olyan szűk, hogy ott a most gyakori óriási személyforgalom alkalmával valósággal veszélyes a kijárás. A különféle csomagokkal, munkások szerszámokkal, nemcsak az utasok testi épségében tehetnek kárt, de az ámtalanszor a ruhákban esik egy kis folytonosságú hiba, az illető nem kicsiny bosszuságára és kárára. Talán mégis lehetne segíteni az annyiszor hangoztatott panaszon, ha a kijárást legalább megegyezően olyan szélességben, mint most van, kibővítenék. Ez igazán csekély jóindulaton múlik csak.

Borzasztó vihar vonult folyó hó 23-án délután 3 órakor a Balatonvidék fölött, amely azonban mint a fővárosi lapokból értesülünk, széles vonalban Fiuméből kiindulva a főváros és Kassa irányában az egész országon végig vonult, mindenütt óriási pusztítást okozva nemcsak vagyonban, hanem sok emberéletben is. Videkünk fölött délután fél háromkor vonult el a vihar, amelyet délnyugat felől sötét, komor, gomolygó felhő jelzett, amit csakhamar óriási szélvész közben dörgés és villámlással mintegy negyedórát tartó záporos követett. Óriási a kár mindenfelé, amerre a vihar elvonult. Magas fákat tövestől szakított ki, vagy törött el derékban, házak tetejét szedte le, kéményeket döntött el, az asztalra rakott gabonát szerte-szét hordta. A Balatonba fűrdőzőket a vihar oly hirtelen támadta, hogy kénytelenek voltak csupán fűrdőruhában menekülni, mert a kabinokat a vihar a parttól elszakította. A villám is sok helyen leütött és gyújtott. Így Káptalan-tóti községi egy házat és kazlat hamvasztott el a villámokozta tűz. Kudomrák János nemesgulácsi lakost a nyári útton haladó szekerevel érte el a vihar, amely két nyárfát a marháira döntött és azokat agyonütötte. Nemestördemiczen a bazaltbánya felső épületének tetejét vitte le a szélvész egy több métermázsás vasgerendával együtt. Akaliban, Somogy felől egy három tagból álló társaság csónakon közeledett a part felé. A vihar a csónakot felborította és a benne ülőkkel együtt nyomtalanul eltűnt a nagy hullámok között. Még nem tudják, kik voltak a csónakban. Számítatlan kisebb-nagyobb szerencsétlenség és kár híret vesszük a közeli vidékről, hasonlóan mindazon vidékekről, amelyek fölött az orkán végigvonult, mindenütt a pusztulás képét hagyván maga után, pedig hat szegény hazánkat már harmadik éve ugyancsak meglátogatták az elemi csapások, amelyek súlyát bizony hosszú idő alatt tudjuk majd kiheverni.

Berson *Summitarok a legjobb*

A balatonyöröki fürdőegyesület a fürdővendégek közreműködésével ma, 26-án, vasárnap a Park-szálló nagytermében táncal egybekötött kabaré hangverseny-estélyt rendez.

Kinai disztárgyak eladása. A tapolczai szolgabírói hivatal helyiségében f. hó 27-én délelőtt 9 órakor 62 darab kínai disztárgy u. n. zsirkóból faragott hamutartók, virág-vázák stb. árverés útján el fognak adatni.

Léghajó. A múlt vasárnap délelőtt tíz órakor hatalmas léghajó szállt el mintegy hét-nyolcszáz méter magasságban Tapolcra fölött. A léghajó északkeletről dényugatra szállt s távcsövön nézve két katona volt látható a kosárban, amelyen Ausztria és Bécs színeiből készült zászló lengett. A gyorsan szálló léghajó Keszthely irányában tűnt el a látóhatáron.

Csak egy hajszálon függ a csecsemő élete, ha emésztése nincsen rendben. Eppen ezért ne mulasszon el gyermekének idejekorán Nestlé-lisztet adni, ami által a jövőre nézve magát csak súlyos fájdalomtól és szemrehányásoktól óvja meg. Próbadozokat és tanulságos röpiratot a gyermekevelésről teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé-cég, Wien, I., Biberstrasse 182. P.

Veszprém város csatornázása. Már éveket ezelőtt elkészült Veszprém város általános csatornázási terve s úgy a tervek, mint a város csatornázási szabályrendelete is kormányhatósági jóváhagyást nyertek. A kivitel azonban a megoldás pénzügyi nehézségei miatt mindeddig késett. A város pénzügyi bizottsága legutóbbi ülésén utasította a tanácsot, hogy mivel a pénzpiac az utóbbi időben elég kedvezőre fordult, tűzze napirendre az általános csatornázás munkálatainak keresztülvitelét.

A postai megbízás reformja. A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a 20 koronán aluli összegeknek postai megbízás útján való beszedését a közönségre nézve olcsóbbá és kényelmesebbé teszi. Az ilyen összeg behajtása céljából a válaszos levelezőlaphoz hasonló 10 filléres űrlapok lesznek minden postahivatalnál és dohánytözsdeben kaphatók. A főládó az űrlapot bármely postaszekrénybe bedobhatja. A címzett postahivatal levélhordó útján megkísérli a kérdéses összeg beszedését s amennyiben a beszedés sikerrel jár, úgy a beszedett összeget az űrlap másik felének kitöltésével eljuttatja a postai megbízás küldőjének, tíz fillért behajtási illeték és további tíz fillért utalványportó címén levonva a beszedett összegből.

Menjünk a vízre! A Balatoni Szövetség nagy mozgalmat indított, hogy a vízélet iránt az érdeklődést felkeltse. A balatoni fürdők orvosainak az a része, akik nem csak gyógyítanak, hanem megfigyelnek is egyes jelenségeket, mind behatóbban tanulmányozzák, hogy a vizen való tartózkodás mily behatással van a gyógykezelésre, mert a természet úde pompája és a csiramentes levegő már magában is a közérzés javulását képesek előidézni. Az egyes balatoni fürdőkön mindjobban fejlődik a vízi élet iránt való hajlandóság és évről-évre tekintélyes számmal szaporodnak a különböző formájú vitorlások és motorosok. Balatonlellén, Balatonszemesen, Balatonbogláron, Balatonföldváron, Balatonalmádiban nagyon élénk a vitorlázó kedv, amelynek az idei nyár is különösen kedvez. A balatoni vitorlázás iránt igen élénk érdeklődést váltott ki a legutóbb itt járt bécsi sportférfaikból, akik közül tizenelhatározta, hogy a következő tavaszon állandó vitorlázásra jönnek a Balatonra.

A Balaton fürdői. A Balaton két vezetett fürdőhelyén Balatonfüreden és Siófokon soha nem volt annyi fürdővendég, mint ebben az esztendőben. Minden zug tömve van és a parti sétatényokon hullámzik az előkelő vendégsereg. Hogy ezen a két helyen oly különös módon nyilvánul meg az érdeklődés, ez persze nem egészen természetes fejlődés, hanem annak a hatalmas beruházásnak az eredménye, melyet az utolsó esztendőben mindkét helyen áldoztak. Balatonfüreden a tihanyi apátság két és fél millió koronát ruházott be az utolsó két és fél év alatt,

de még mindig folynak a tárgyalások a további építmények érdekében. Siófokon a millió koronás vízvezeték és csatorna üzem kitűnően megfelel rendeltetésének és az új strandfürdő minden kényelmével és berendezésével bátran kiállja a versenyt akár melyik legelőkelőbb tengeri fürdővel. A Balaton többi fürdője is élénk látogatottságnak örvend s különösen azok, ahol nem egyoldalulag intézik el a fürdővendégek ügyét.

Beszélok számok. Érdekes adatoknak jutottunk birtokába a múlt héten tartott vármegei közigazgatási bizottsági ülésen. Odor Géza zalaegerszegi pénzügyi igazgató ugyanis a június hónap befolyt adókról referált a bizottságnak. Ezek szerint egyenes adóban 122,896 K (-27,180 koronával kevesebb, mint az első hónapban), hadmentességi díjban 1655 K (-369 K) bélyeg és jogilletékben 113,280 K (+ 8100 K), fogyasztási és italadóban 473,537 K (+ 170,406 K), italméresi illetékben 4190 K (+ 1333 K), dohányjövődékben 316,197 K (+ 20,051 K), ló-jövődékben 13,451 K (+ 3605 K). Vagyis kevesebb egyenes adót fizettünk, mint az elmúlt hónapban, de a zárójelben tett jelek szerint, júniusban többet itunk és többet dohányoztunk mint májusban. Ugyanezt mondhatjuk el, ha 1913-nak második félévével. A félév alatt befolyt Zalamegye területén egyenes adóban 1.303,355 K (vagyis—31.801 koronával kevesebb, mint az előző félévben), hadmentességi díjban 11,688 K (+ 1809), bélyeg és jogilletékben 681,005 K (+ 19,309 K), fogyaszt. és italadóban 2.007.073 (+ 254,939 K), italméresi illetékben 40,370 K (+ 509 K), dohányjövődékben 1.830.317 K (+ 21854 K), sójövődékben 74,847 K (+ 20,295 K). Leírásba vettek (vagyis töröltek) a félév alatt egyenes adó címén 10,517 koronát, hadmentességi díj címén pedig 3905 koronát. A pénzügyigazgatóság fizetési halasztást 17 esetben, ideiglenes házaadómentességet pedig 38 esetben adott. Szóval egyenes adót, ha kevesebbet is fizetünk, behozzuk azzal, hogy többet iszunk, — többet dohányzunk. Szegények vagyunk jól élünk!

Új balatoni térkép. A Magyar Földrajzi Intézet új Balatonterképet adott ki, amely most jelent meg. A térkép a legújabb adatok felhasználásával készült s tehát a mostani formájában tökéletesnek mondható. A térkép két változatban jelent meg és pedig nagy alakban és kis kiadásban. A Balaton bizottság régebben már adott ki egy balatoni térképet. Azonban a Balatoni fürdők rohamos fejlődése, új fürdőtelepek alakulása, új utak építése már annyi változást teremtett, hogy elkerülhetetlennek látszott ennek az új térképnek a megjelentetése. A térkép a Földrajzi Intézetnél Budapesten és a Balatoni Szövetségnél Balatonfüreden kapható.

Menetéri jegyek a Balatonhoz. Amíg a Tátrába Magyarország 40 városából adnak ki olcsó menetéri jegyeket, ezzel szemben a MÁV. nagyon mostoha elbánást tanúsít a Balaton iránt. A Balatoni Szövetség ismételt szóvá tette a szerelmes helyzetet, amelynek eredményeként a kereskedelemügyi miniszter értesítette a Szövetséget, hogy a balatoni menetéri jegyek ügyet komoly tárgyalás alá vette. Remélhető ennél fogva, hogy a Balatonon nyaraló közönség jogos igényei kielégítést nyernek.

Balatoni fiukból hajóoszték. Az Atlantica tengerhajózási részvénytársaság négy szegénysorsu érdemes fiut, kik magukat a flumei tengerészeti akadémián hivatásos tengerésztisztekké óhajtják kiképezni, akadémiái tanulmányuk alatt ellátásban, lakásban és tanszerekben részesíti. A középiskolák 4-ik osztályát végzett 14—16 éves magyar fiuk folyamodványukat a fenti társaság igazgatóságához (Budapest, V., Falk Miksa-utca 29.) küldjék be. A társaság vezérigazgatója, Polnai Jenő különös súlyt helyez arra, hogy az igyenes helyeket balatonvidéki fiuk nyerjék el.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi július hó 1-től augusztus 31-ig, tehát a két nyári hónapban Balatonboglár—Révfülöpré

Badacsony—Fonyód és vissza a következő menetrend lesz. Balatonbogláról—Révfülöpré indul naponként reggel 7 óra 25 perckor, délelőtt 11 óra 50 perckor, este 6 óra 05 perckor és este 7 óra 15 perckor. Révfülöpről—Badacsonyba indul naponként reggel 7 óra 55 perckor, délelőtt 12 óra 40 perckor és este 7 óra 45 perckor. Badacsonyból—Fonyódra indul reggel 8 óra 55 perckor, délután 2 óra 05 perckor és este 8 ó. 40 perckor. Fonyódról—Badacsonyba indul reggel 9 óra 20 perckor, délután 3 óra 55 perckor és este 9 óra 10 perckor. Badacsonyból—Révfülöpré indul reggel 5 óra 20 perckor, délelőtt 9 óra 48 perckor és délután 4 óra 30 perckor. Révfülöpről—Balatonboglárra indul reggel 6 óra 25 perckor, délelőtt 10 óra 45 perckor, délután 5 óra 30 perckor és este 6 óra 40 perckor. Ezenkívül Siófok és Balatonfüred között naponként hatszor közlekedik a hajó. Hosszú hajójárat van minden vasárnap, hétfőn és kedden a Balaton összes állomásai között.

Szerkesztői üzenetek.

B. L. B.-györök. Részvétét köszönjük. Ha írni és olvasni tudást kell igazolni, okvetlen meg kell jelenni. Egyébként zavartalan, kellemes nyaralást!

V. K. Aki az új törvény, vagy egyéb változás miatt jut a jogához, kell csak személyesen megjelenni. Munkaadók a munkásaikat.

H. J. Ugy tudjuk, hogy az összeírás napját az elnök tüzi ki.

Lunula. Köszönet. Hozzuk.

Eladó tűzifa.

Házhoz szállítva, kapható Tapolcán, szép egészséges

■ bükk- és ■
cser-hasábfa

wagononként, ölenként
és fölvágva

KESZLER JENÓNÉL.

Rendelések későbbi szállításra is elfogadhatnak.

440—1914. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróóság 1913. V. 157. számú végzése által Pruska Ferenc végrehajtató javára a Park-utcában 457 kor. 07 fill. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 701 kor. 60 fillére becsült bolti berendezés és áruk és szobabeli butorokból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Tapolcán leendő eszközölésére 1914. év július hó 31. napjának délelőtt 8 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolcán, 1914. évi július hó 12. napján.

Kerkápoly, bir. vhajtó.

KÖZSÉGHÁZABÓL.

1277—1914. szám.

Hirdetmények.

A községi előjáróság közhírré teszi, hogy az 1914. évre érvényesített általános jövedelmi pótdadó kivetési lajstrom a jegyzőségi irodában f. évi július hó 19. napjától, július hó 26. napjáig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek, esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval, vagy írásban előterjeszhetők.

Tapolca, 1914. évi július hó 18-án.

1301—1914. szám.

A községi előjáróság közhírré teszi, hogy az 1914. évre érvényesített harmadosztályú kereseti adó kivetési lajstrom a jegyzőségi irodában f. évi július hó 22. napjától, július hó 29. napjáig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek, esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval, vagy írásban előterjeszhetők.

Tapolca, 1914. évi július hó 21-én.

1360—1914. szám.

A községi előjáróság közhírré teszi, hogy az 1914. évre érvényesített hadmentességi díj kivetési lajstrom a jegyzőségi irodában f. évi július hó 23. napjától, július hó 30. napjáig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek, esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval, vagy írásban előterjeszhetők.

Tapolca, 1914. évi július hó 22-én.

1361—1914. szám.

A községi előjáróság közhírré teszi, hogy az 1914. évre érvényesített törvényhatósági utadó kivetési lajstrom a jegyzőségi irodában f. évi július hó 24. napjától, augusztus hó 7. napjáig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek, esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval, vagy írásban előterjeszhetők.

Tapolca, 1914. évi július hó 23-án.

Győry János   Németh Jenő
bíró.   jegyző.

A tapolczai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

3740., 3858/1914. tkv. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt Török Ádám Imre és Varga János monostorapáti, dr. Buzás Dezső tapolczai lakosok végrehajtatóknak Kovács Lajosné szül. Vidosa Mária végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 27 K 66 fill. és egyéb tőke és járulékaik behajtása végett a tapolczai kir. járásbiróság területén levő, Monostorapáti községben fekvő s a monostorapáti-i 718. sz. sztkvben 612. hrsz. végrehajtást

szenvedő nevén álló sátozmai dűlőbeli szántóra 168 kor. az annak felelő részére C. 10. sor alatt Kovács Lajos javára bekebelezett haszonélvezeti jog feltételes fenntartásával, a monostorapáti-i 576. sztkvben 332. hrsz. ugyanannak nevén álló macskahegyi szántóra 106 kor. az annak C. 13. sor alatt Kovács Lajos javára bekebelezett haszonélvezeti jog feltételes fenntartásával, a monostorapáti-i 795. sztkvben 2013. hrsz. ugyanannak nevén álló kettőstői legelő és szántóra 104 kor. a C. 12. sor alatti haszonélvezeti jog feltételes fenntartásával, a monostorapáti-i 938. sztkvben 275. hrsz. alatt ugyanannak nevén álló 150. népsorszámú ház, udvar és kertre az annak felelő részére C. 10. sor alatt bekebelezett haszonélvezeti jog feltételes fenntartásával 530 kor. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi szeptember hó 19. napján délelőtt 10 órakor Monostorapáti községhezál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadéképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árvezési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§.; 1908. XLI. t.-c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. XLI. 25. §.)

Tapolca, 1914. évi június hó 23.

Papp, s. k., kir. bíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

VASS GÁSPÁR

uri és női cipész

ortopéd-cipő-készítő

TAPOLCZA, Petőfi-utca 13.

Készít

fájós lábakra ::

:: ortopéd-cipőket

mindenféle ::

:: uri és női cipőt

mérsékelt árban.

Egy jó házból való fiu

TANULÓNAK

felvétetik

PAJTÁS HENRIK

SPIEGEL REZSŐ UTÓDA

fűszerüzletében.

Meinl Gyula
Kávébehozatal

Hetenkint kétszer friss pörkölt
kávé, csokoládé és kakaó.

Főlerakat Tapolca és vidékére:

KASZÁS SOMA

FÜSZER- ÉS

OSEMEGEKERESKEDÉSÉBEN

TAPOLCZA.

KRISTÁLY

forrásviz.

Etvágyat javít. Gyomorron-
tást megakadályoz. Több mint
ezer orvos ajánlja.

Kapható minden fűszer és
csemegeüzletben, jobb ven-
dégloben és kávéházban.

Főraktár:

Kaszás Soma cégnél Tapolca.

Szent-Lukácsfürdő Kntvállalat, R.-t. Budapest.

CSAK KÉKKUTI
ANNA-VIZET

IGYUNK!!!

Ez a leghíresebb és legjobb üdítő ital.

Kitüntetve Londonban és
Párisban aranyéremmel.

Igen jó és olesó viz.

1 és fél liter 30 fill. 1 liter 22 fill. Fél liter
20 fill. Az árak üvegestől értendők. Töltés:
1 és fél liter 10 fill. Kisebb üvegek töltése 8 fill.
Kapható és megrendelhető: Mohos Károlynál, Kékkuton.

Tisztítsa Ön a fémeket csak is
Globus tisztító-
 kivonattal
A fény a legtartósabb!

vagy
Polo
 a legjobb
 folyékony fémisztítő-szerrel

Gyárosok ifj. Szulz Frigyes G. m. b. H. Aussig a-E.

Javításmentes tetőfedések és falburkolások

Eternit

PALABÓL

És akkor valódi
 ha minden lapon
 az
Eternit
 törvényileg védett
 szövetjegy dom-
 bornyomásban
 látható.

ETERNIT-MŰVEK
 HATCHEK LAJOS
 BUDAPEST
 VI. ANDRÁSSY-UT 33.
 74. NYERGESÚJFÁLU

**KERJEN
 MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.**

Elárúgó: STEINER ZSIGMOND Tapolcza.

az elasztikus
PALMA cipősarok

figyelje
 meg
TARTÓSSÁGÁT

HIRSCH JÓZSEF
 hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főté.
 Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:
 Füstölt sonka, füstölt hus,
 füstölt szalonna és szalámiból.
 Friss sertéshus, elsőrendű
 sertészsir-háj és zsirszalonna.
 Főtt sonka, nyelv és hideg
 felvágottak. :-:
 Naponta saját készítésű
 friss virsli, kalbász, párisi és
 szafaládé. :-:
Legolcsóbb napi árak!

Eredeti **MAYFART**-féle
 törvényileg védett
„HERKULES”
 bor- és gyümölcs-sajtók
 Elsőrendű gyártmány!
 Víznyomású bor- és gyümölcs-sajtók
 Felül nem mult!
 Szőlő- és gyümölcs-örlők szüretelő berendezések
MAYFARTH PH. ÉS TSA
 gazdasági gépgyár
 BÉCS (WIEN) II., TABORSTRASSE 71.
 Különleges gyártás sajtók és borászati készülékek számára.

Árjegyzékek ingyen!
 Képviselek kerestetnek.

ZALA VÁRMEGYE NAGY FALI TÉRKÉPE
 Vászonzra felhuzva, két léccel 22 koron
 Megrendelhető: **LÖWY B.** könyvkereskedésében, Tapolczán.

KOLLARIT
 BÖRLEMEZ
 KAUCSUK-KOMPOZÍCIÓVAL BEVONT
 RUGANYOS, VIHARBIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ
 SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT-börlemez
 kaucsuk-compositióval bevont
 ruganyos, viharbiztos és időtálló
**SZAGTALAN
 FEDÉLLEMEZ**
 A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze
Végtelenül tartós! Régi zsin-
 dely-tetők
 átfedésére kiválóan alkalmas. Sem
 mázolni, sem mézslével bekenni
 nem kell. Kapható:
JUNG ADÁM vaskereskedőnél, TAPOLCZÁN.

UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

Hóditó körutra indul az új kőbányái sörfőzde

Söreink mintaszerűen berendezett gyárunkban a legnemesebb nyersanyagból készülnek.

Villanyerőre berendezett palackozónk a higiénikus követelményeknek minden tekintetben megfelel.

FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ RT. KÖBÁNYÁN

elsőrendű és már is kiválónak ismert „MÁTYÁS KIRÁLY” világos és „NÁDOR” bajor sörével.

Ifju NAGY IGNÁC urnál

Tapolcza és a Balatonvidék főraktárosánál

naponta hordónkint és friss eredeti töltésű palackokban kapható

A Bertha-féle vendéglő
:: házban ::

üzlethelyiség berendezéssel

és hozzá padlással eladó,
esetleg bérbe is vehető.

Bővebbet PRUSKA FERENC.

KIRÁLY VILMOS

szobafestő és mázoló
TAPOLCZA, Baross Gábor-utca.

Telefonszáma 54.

Elvállal minden e
szakmába vágó
munkát, a leg-
egyszerűbbtől a
legszebb kivitelig,
jutányos áron.

A tapolczai kir. járásbíróóság mint telek-
könyvi hatóság.

2954/1914. tkv. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Günsberger Hermán kővágóörsi lakos végrehajthatónak Rác Ferenc és Rác Imre végrehajtható szenedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 160 kor. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a tapolczai kir. járásbíróóság területén levő, Kékkut községben fekvő, s a kékkuti 315. sztkjvben 256. hrsz. nagykúti rétből végrehajtható szenedők 1/2-ed illetőségére 77 kor., az u. o. 257. hrsz. nagykúti rétből ugyanazok 1/2 illetőségére 132 kor., a 312. sztkjvben 129. hrsz. mogyoros erdei szántóból ugyanazok 1/2 illetőségére 93 kor., az u. o. 130. hrsz. mogyoros erdei erdőből ugyanazok 1/2 illetőségére 75 kor., az u. o. 302. hrsz. burnóti rétből ugyanazok 1/2 illetőségére 360 kor., az u. o. 383. hrsz. kenderföldi szántóból ugyanazokat illető 1/2 részre 80 kor., a kékkuti 311. sztkjvben 127. hrsz. dugáskut feletti szántóból ugyanazok 1/2 részére 70 kor., a kékkuti 217 sztkjvben 46. hrsz. 34. nép-sorsz. végrehajtható szenedő nevében álló ház és udvarra 67 kor., a kékkuti 133. sztkjvben 131. hrsz. mogyoros erdei erdőből ugyanazok 1/2 részére 117 kor., a kékkuti 113. sztkjvben 369. hrsz. bártoshegyi szőlőből ugyanazok 1/2 részére 137. kor., a kékkuti 111. sztkjvben 365. hrsz. bártosi pince és szőlőből ugyanazok 1/2 illetőségére 124 kor., az u. o. 211. hrsz. kavicsgödrü szántóból ugyanazok 1/2 illetőségére 70 kor., a kékkuti 63. sztkjvben 264. hrsz. (helyesen 364. hrsz.) bártoshegyi pince és szőlőből ugyanazok 1/2 illetőségére 390 kor., a kékkuti 55. sztkjvben 368. hrsz. bártosi hegyi szőlőből végrehajtható

szenedők 1/2 illetőségére 144. kor. kikiáltási árban az azokra C. 3767/913. tkv. sz. alatt özv. Rác Józsefné sz. Biró Erzsé javára bekeblezett haszonélvezeti jog feltételes fenntartásával elrendelte.

Az árverést 1914. évi augusztus hó 17. napján délelőtt 10 órakor Kékkut község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismerményt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§.; 1908. XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XLI. 25. §.)

Tapolcza, 1914. évi május hó 2. napján.

Papp s. k., kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

A Fő-utcán egy kétablakos,
külön bejáratu utcai szoba
kiadó.